

NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

- Betreft:**
- Ontwerp besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 5 oktober 2018 tot vaststelling van de diverse hoedanigheden van het rechtgevend kind en betreffende de vrijstellingen van de toekenningsvoorwaarden voor de gezinsbijslagen, de startbedragen geboorte en adoptie en de universele participatietoelagen, wat betreft de schorsing van de gezinsbijslagen als het kind een sociale uitkering ontvangt
 - Definitieve goedkeuring

Samenvatting

Voorliggend ontwerp van besluit voorziet dat het ontvangen van een sociale uitkering ten gevolge van een arbeidsongeval of een beroepsziekte niet langer een schorsing van de gezinsbijslagen tot gevolg heeft.

Bijlagen:

- Het ontwerp van besluit;
- Het advies van de Raad van State.

1. SITUERING

A. BELEIDSVELD/BELEIDSDOELSTELLING

Beleidsveld: Opgroeien
Inhoudelijk structurelement: Groeipakket

B. VORIGE BESLISSINGEN EN ADVIEZEN

Wetgevingsadvies

Het bijgaande ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering werd aangepast aan het wetgevingsadvies nr. 2022/326 van 2 september 2022.

Vorige beslissingen van de Vlaamse Regering

Voorliggend ontwerp van besluit werd principieel goedgekeurd door de Vlaamse Regering op 25 november 2022 (VR 2022 2511 DOC.1254/1TER, VR 2022 2511 DOC.1254/2, VR 2022 2511 DOC.1254/3, VR 2022 2511 DOC.1254/4BIS)

Advies Raad van State

De Raad van State heeft advies 72.636/1 gegeven op 28 december 2022, met toepassing van artikel 84, §1, eerste lid, 2°, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973.

2. INHOUD

A. ALGEMENE TOELICHTING

Het besluit van de Vlaamse Regering van 5 oktober 2018 'tot vaststelling van diverse hoedanigheden van het rechtgevend kind en betreffende de vrijstellingen van de toekenningsvoorwaarden voor de gezinsbijslagen, de startbedragen geboorte en adoptie en de universele participatietoelagen' voorziet voor een aantal categorieën van kinderen in een schorsing van de gezinsbijslagen indien het kind een sociale uitkering ontvangt.

Als het kind een sociale uitkering ontvangt op basis van een Belgische of buitenlandse regeling over ziekte, invaliditeit, arbeidsongevallen, beroepsziekten, werkloosheid of loopbaanonderbreking als vermeld in hoofdstuk IV, afdeling 5, van de herstellwet van 22 januari 1985 houdende sociale bepalingen, worden de gezinsbijslagen geschorst voor de maand waarop de uitkering betrekking heeft, en dit al vanaf de eerste dag waarop een vergoeding werd uitgekeerd. Hierbij wordt reeds een uitzondering voorzien indien deze sociale uitkering voortvloeit uit een tewerkstelling tijdens een systeem van alternerend leren, een leerovereenkomst of een bezoldigde stageovereenkomst. In deze gevallen worden de gezinsbijslagen niet geschorst.

Voorliggend ontwerp van besluit voorziet dat het ontvangen van een sociale uitkering ten gevolge van een arbeidsongeval of een beroepsziekte niet langer een schorsing van de gezinsbijslagen tot gevolg heeft. Studenten zijn een kwetsbare doelgroep voor arbeidsongevallen, gezien hun weinige werkervaring. Het is echter niet de bedoeling om jongeren die slachtoffer zijn van een arbeidsongeval of beroepsziekte bijkomend te straffen door de gezinsbijslagen terug te vorderen.

Zowel jobstudenten (max. 475 uur per jaar) als student-werknemers worden binnen de sociale zekerheid beschermd onder de tak arbeidsongevallen en beroepsziekten. Bij arbeidsongevallen zijn ook jobstudenten al vanaf de eerste dag van tewerkstelling beschermd.

Op basis van voorliggend ontwerp van besluit wordt vermeden dat deze bescherming wordt uitgehold en dat de financiële compensatie die de jongere ontvangt m.b.t. het arbeidsongeval of de beroepsziekte niet meer leidt tot een schorsing van de gezinsbijslagen. De jongere verliest nu immers al na 1 dag uitkering omwille van een arbeidsongeval of een beroepsziekte, de gezinsbijslagen voor de ganse maand.

De geldende voorwaarden m.b.t. de tewerkstelling (o.a. niet meer dan 80 uur per maand werken) blijven steeds onverkort gelden. Daardoor worden voor de jongeren die zich reeds in een precare situatie bevinden omwille van het arbeidsongeval of beroepsziekte enkel de gezinsbijslagen geschorst in de maanden waarin de voorwaarden van tewerkstelling niet zijn voldaan.

Voorliggend ontwerp van besluit heeft terugwerkende kracht tot 1 januari 2019 zodat ook de schorsingen die in het verleden zijn gebeurd, kunnen worden rechtgezet.

B. GEVOLGGEVING ADVIES RAAD VAN STATE

De Raad van State heeft advies 72.636/1 gegeven op 28 december 2022.

Ingevolge het advies van Raad van State wordt voor artikel 1 van voorliggend ontwerp van besluit artikel 16, §1, derde lid, van het Groeipakketdecreet van 2018 toegevoegd als rechtsgrond in de aanhef.

Raad van State stelt dat zij niet in staat is om op basis van de haar voorgelegde teksten te oordelen of met de huidige teksten voor jongeren die een uitkering krijgen n.a.v. een beroepsziekte of een arbeidsongeval een onderscheid wordt gecreëerd dat redelijk te verantwoorden is t.a.v. andere categorieën van jongeren.

Er wordt binnen de Sociale Zekerheid een duidelijk onderscheid gemaakt tussen deze verschillende uitkeringen die worden toegekend naargelang de situatie van de betrokkene, zowel op vlak van toekenningsprocedure, periode als op vlak van hoogte van de uitkeringen en de modaliteiten. Zo zijn arbeidsongevallen en beroepsziekten een gevolg van (acute) gebeurtenissen op de werkvloer, terwijl andere socialezekerheidsuitkeringen zich meer enten op de contractuele relatie tussen werkgever of werknemer (bijv. werkloosheid) of zich op meer stabiele en langdurige periodes van uitkering (bijv. ziekte of inkomensvervangende tegemoetkoming).

C. TOELICHTING BIJ DE ARTIKELLEN

Rechtsgrond van de artikels die gewijzigd worden:

Artikel van voorliggend ontwerpbesluit	Rechtsgrond
Artikel 1	Artikel 8, §2, tweede lid, en artikel 16, §1, derde lid, Groeipakketdecreet van 2018
Artikel 2	Artikel 8, §2, tweede lid, Groeipakketdecreet van 2018
Artikel 3	Inwerkingtreding

3. BESTUURLIJKE IMPACT

A. BUDGETTAIRE IMPACT VOOR DE VLAAMSE OVERHEID

De impact op de beleidskredieten is geraamd op basis van gegevens uit 2021. In dat jaar zijn er 2.789 verschillende jongeren tussen 18 en 25 jaar die een uitkering hebben ontvangen in het kader van een arbeidsongeval (met een gemiddelde duurtijd van 34 dagen uitkering). De toekenning van de uitkering moet volgens de vigerende regelgeving leiden tot een tijdelijke schorsing van het recht op Groeipakket:

- 1 maand schorsing: 63,34%
- 2 maanden schorsing: 22,54%
- 3 maanden schorsing: 7,10%
- 4 maanden schorsing of meer: 7,03%

In totaal leidt de toekenning van de uitkering arbeidsongeval tot de schorsing van 4.942 rechtsmaanden Groeipakket. Door de voorliggende aanpassing in de regelgeving zal deze schorsing niet plaatsvinden en zouden de al toegepaste schorsingen retroactief worden rechtgezet (met een bijpassing tot gevolg). Dit zou leiden tot een lagere inkomst uit terugvorderingen. Met deze terugvorderingen is echter nog geen rekening gehouden in de begroting 2022 (BA2022) en het ontwerp van begroting 2023 (BO2023). De raming van de minder terugvordering is gebaseerd op deze 4.942 rechtsmaanden en zou bedragen:

- 2019: 1.278 keuro
- 2020: 1.284 keuro
- 2021: 1.302 keuro
- 2022: 1.318 keuro
- 2023: 1.329 keuro

Aangezien met deze potentiële inkomsten uit terugvordering nog geen rekening gehouden is in de begroting dienen we te spreken over een minder dan mogelijke inkomst voor een totaalbedrag van 3.864 keuro in budgetjaar 2022. Vanaf dan is er sprake van een structurele minder recuperatie van ongeveer 1,3 miljoen EUR per jaar.

Voorliggend ontwerp van besluit vergt een beperkte aanpassing aan de Groeipakketapplicatie. De ontwikkelingskost wordt geschat op 0,5 storypunt. Gerekend aan een kost van 10KEUR per storypunt, betekent dit een (éénmalige) investeringskost van 5 KEUR.

Inspectie van Financiën

Het niet-ongunstig advies van de Inspectie van Financiën met referentienummer IF/22/3123 werd verleend op 1 september 2022.

De Inspectie van Financiën twijfelt in haar advies aan de retroactiviteit van de voorgestelde maatregelen. Onze argumentatie is dat de voorgestelde aanpassing precies bedoeld is om een ongewenst effect van de huidige regelgeving te vermijden.

Een ander punt betreft het onderscheid dat gemaakt wordt tussen gewone ziekte en arbeidsongeval/beroepsziekte. Voor een gewone ziekte-uitkering wordt het Groeipakket inderdaad geschorst, maar niet vanaf de 1e dag ziekte. Er is de regeling van het gewaarborgd maandloon, waarbij de werkgever gewoon betaalt en er op dat moment niet geschorst wordt. Een arbeidsongeval of een beroepsziekte heeft onmiddellijk effect, met name omwille van de uitbetaling van de eerste dag van de erkenning vanuit de sociale zekerheid. Wanneer deze studenten een ongeval of ziekte krijgen tijdens de uitvoering van hun werk zouden ze immers dubbel gestraft worden door het verliezen van hun inkomen en de schorsing van hun Groeipakket.

Wat de structurele minderinkomsten betreft: de controle op de uitkeringen arbeidsongeschiktheid is inderdaad maar pas opgestart in het voorjaar 2022. Aangezien de geraamde kind aantallen gebaseerd zijn op een foto genomen vòòr de opstart van de controle, betekent dit dat de begrotingen 2022 en 2023 nog geen rekening hielden met deze controle.

Begrotingsakkoord

Op 24 november 2022 verleende minister van begroting het begrotingsakkoord.

B. ESR-TOETS

Voorliggend ontwerp van besluit dient niet te worden onderworpen aan een ESR-toets.

C. IMPACT OP HET PERSONEEL VAN DE VLAAMSE OVERHEID

Het voorstel van beslissing heeft geen weerslag op het personeelsbestand en op het personeelsbudget, zodat het akkoord van de Vlaamse minister, bevoegd voor de bestuurszaken, niet vereist is.

D. IMPACT OP DE LOKALE EN PROVINCIALE BESTUREN

- 1 personeel: het voorstel heeft geen weerslag op gebied van personeelsinzet;
- 2 werkingsuitgaven: het voorstel heeft geen weerslag op de lopende uitgaven van de lokale of provinciale besturen;
- 3 investeringen en schulden: het voorstel heeft geen investeringen als gevolg;
- 4 ontvangsten: het voorstel heeft geen bijkomende ontvangsten als gevolg.

Conclusie: het voorstel heeft geen weerslag op de lokale en provinciale besturen.

4. VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

- 1° haar goedkeuring te geven aan het bijgaande ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 5 oktober 2018 tot vaststelling van de diverse hoedanigheden van het rechtgevend kind en betreffende de vrijstellingen van de toekenningsvoorwaarden voor de gezinsbijslagen, de startbedragen geboorte en adoptie en de universele participatietoelagen, wat betreft de schorsing van de gezinsbijslagen als het kind een sociale uitkering ontvangt;
- 2° de Vlaamse minister, bevoegd voor Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, te gelasten het voormelde ontwerp van besluit in extenso te laten publiceren in het Belgisch Staatsblad.

De Vlaamse minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin,

Hilde CREVITS